

KAUKAJÄRVEN KOULU

Valinnaisaineopas

2019-2020

Valinnaisaineiden valinta

- Valinnaiset opinnot tarjoavat oppilaille mahdollisuuden kehittää omaa osaamistaan. Valinnaisaineiden tehtävänä on syventää ja laajentaa oppilaan osaamista.
- Tietyn valinnaisaineen opiskelu ei ole edellytyksenä toisen asteen koulutukseen, mutta niistä voi olla hyötyä jatko-opinnoissa.
- Valintoja tehdessä on hyvä muistaa, että kuvataiteen, käsityön ja kotitalouden opiskelu yhteisinä aineina päättyy 7. luokan jälkeen. Musiikin opiskelu päättyy 8. luokan jälkeen.
- Valinnaisainevalinnat ovat sitovia!

Valinnaisaineiden arviointi

2 vuosiviikkotunnin (vvh) valinnaisaineet arvioidaan arvosanoin 4-10.

1 vvh:n valinnaiskurssit arvioidaan hyväksytty / hylätty.

- 7. luokan lopussa päättyy yhteisinä aineina kotitalous, kuvataide ja käsityö. Oppilas voi kuitenkin valita näitä aineita valinnaisiksi aineiksi. Musiikin opiskelu päättyy 8. luokan jälkeen.
- Jos oppilaan taide- ja taitoainevalinnaisen opiskelu päättyy 7. luokan jälkeen, hän saa siitä päättöarvosanan 7. luokan lopussa.
- Jos oppilas valitsee taide- ja taitoaineiden korista valinnaisen, niin sen aineen päättöarvosanan oppilas saa 9. luokan päättyessä.
- Jos oppilas valitsee valinnaiset aineet -korista valinnaisen, hän saa siitä erillisen numeron todistukseen.

Mitä valitaan?

- 7. luokalla oppilaat valitsevat kaksi pitkää valinnaisainetta: yhden taide- ja taitoaineet -korista ja yhden valinnaiset aineet -korista.
- Näitä aineita opiskellaan kumpaakin kaksi tuntia viikossa 8. ja 9. luokan ajan.
- Lisäksi 8. luokalla oppilaat valitsevat kaksi lyhyttä valinnaiskurssia 9. luokkaa varten. Näitä aineita opiskellaan puolen vuoden ajan kaksi tuntia viikossa. Lyhytkursseista tiedotetaan ja ne valitaan 8. luokan talvella.

Vuosiluokka	Taide- ja taitoaineiden valinnaiset	Valinnaiset aineet	Valinnaiset lyhytkurssit
	pitkä	pitkä	
8. ja 9.lk	1 x 2 vvh	1 x 2 vvh	
9.lk			2 x 1 vvh

Poikkeukset:

- A2-kielen opiskelijat: A2-kieli on 8. ja 9. luokilla valinnaiset aineet -korin pitkä valinnainen. A2-kielen opiskelijat valitsevat pitkän taide- ja taitoaineen sekä myöhemmin 9. luokkaa varten lyhytkurssit.
- Teknologiapainotus: Teknologia on 8. ja 9. luokilla valinnaiset aineet -korin pitkä valinnainen. Teknologiapainotuksessa opiskelevat valitsevat pitkän taide- ja taitoaineen sekä myöhemmin 9. luokkaa varten lyhytkurssit.
- Teknologiapainotus + A2-kieli: Teknologia on 8. ja 9. luokilla valinnaiset aineet -korin pitkä valinnainen. A2-kieli on 8. luokalla ylimääräinen, eli se lisää 8. luokalla kaksi viikkotuntia lukujärjestykseen. 9. luokalla A2-kieli korvaa lyhytkurssit. Näin ollen Teknologiapainotuksessa opiskeleva, jolla on A2-kieli, valitsee ainoastaan pitkän taide- ja taitoaineen.
- Tandem-opiskelijat: Tandem-opinnot korvaavat pitkän valinnaisaineen sekä lyhytkurssit 9. luokalla. Tandem-opiskelijat valitsevat ainoastaan pitkän taide- ja taitoaineen.

Taide- ja taitoaineiden valinnaisaineet 2 vvh

Kotitalous
Kuvataide
Käsityö
Liikunta
Musiikki

Valinnaiset aineet 2 vvh

Tietotekniikka
Eurooppa-kurssi
Kuvista kokeillen
Makuja meiltä ja maailmalta
Oleellinen / Olennainen
B2 ranska
B2 saksa
Tekninen työ
Tekstiilityö
Teknologia

TEE VALINTASI

Tee valintasi talviloman loppuun
eli 3.3. mennessä osoitteessa:

<https://urly.fi/18fx>

A2-KIELTÄ TAI
TEKNOLOGIAPAINOTUKSESSA
OPISKELEVA:

TEE VALINTASI

Tee valintasi talviloman loppuun
eli 3.3. mennessä osoitteessa:

<https://urly.fi/18fz>

TAIDE- JA TAITOAINEIDEN VALINNAISET (2 VVH)

KOTITALOUS

Kotitaloustunneilla opitaan kotona ja elämässä hyödyllisiä arjen taitoja. Taidot antavat valmiuksia selviytyä erilaisista kodin tehtävistä ja valmiuksia alan jatko-opintoihin.

Ruoka-ainetuntemusta & terveellistä ruokaa

Käytännönläheiset harjoitukset ovat pääosin ruoanvalmistusta ja leivontaa. Valmistettavien aterioiden yhteydessä saadaan tietoa elintarvikkeista, terveellisestä ravinnosta, erityisruokavalioista ja ympäristövastuullisista valinnoista. Opetellaan oman työn suunnittelua ja ateriasuunnittelua.

Ruokakulttuureja meiltä ja muualta

Tutustutaan kotimaisen ruokakulttuurin lisäksi myös muiden maiden ruokakulttuureihin: ruokiin, leivonnaisiin ja ruokailutapoihin.

Juhlan aikaa & perinteiden vaalimista

Valmistetaan ruokia ja leivonnaisia teemoina kausittaiset tai perhejuhlat.

Järkevä kuluttaminen

Otetaan huomioon kodin toiminnoissa kestävän kehityksen ja rahankäytön näkökulmat. Suunnitellaan ja vertaillaan kodin hankintoja.

Siisti koti

Opetellaan huolehtimaan keittiön pinnoista, työvälineistä ja tekstiileistä.

Yhteistyötaitoja & yhdessä tekemistä

Käytännönläheisiä töitä tehdään parityönä ja pienryhmissä. Jokaisella on myös henkilökohtaiset vastuutehtävät.

KUVATAIDE

Perinteinen "yleiskuvataiteen" kurssi, jossa tutustutaan eri tekniikoihin ja kuvataiteen tyyliin laajasti. Kurssilla piirretään, maalataan, muotoillaan, kuvataan, tehdään grafiikkaa, tutkitaan kuvataiteen vaikutusta yhteiskuntaan ja ympäristöön, sen historiaa ja tekijöitä sekä oppilaan omia kuvamaailmoja ja suhdetta taiteeseen. Työskentely monipuolisin välinein ja osin omavalintaisin menetelmin.

KÄSITYÖ

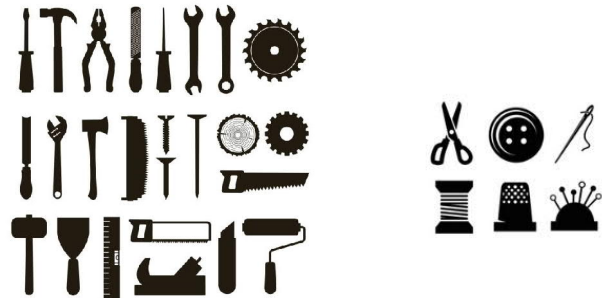
Käsitöiden tekeminen on innostavaa, hauskaa, rentouttavaa ja inspiroivaa. Käsillä tekeminen kehittää loogista ja luovaa ajattelua, sillä se aktivoi molempia aivopuoliskoja.

Käsityön sisällöt antavat mahdollisuuden useiden käsityötaitojen omaksumiseen. Käsityössä ratkaistaan erilaisia tuotesuunnittelutehtäviä luovasti ja kekseliäästi, vahvistaen itseilmaisuutta, tehden itse- ja vertaisarviointia käsityöprosessin edetessä. Valinnaisessa käsityössä harjoitellaan erilaisia tapoja muokata, yhdistää ja käsitellä materiaaleja. Tutustutaan kokonaiseen käsityöprosessiin suunnittelusta valmistuksen kautta dokumentointiin. Käytetään käsityön tekemiseen tarvittavia työvälineitä, koneita ja laitteita monipuolisesti ja tarkoituksenmukaisesti. Osana käsityöprosessia perehdytään työturvallisuuteen riskejä ja vaaroja arvioiden. Työskennellään turvallisesti ja tarkoituksenmukaisesti.

Motto:

Teen jatkuvasti asioita, joita en osaa.
Siksi osaankin tehdä niin paljon.

-Picasso

Valinnaisessa käsityössä voit keskittyä suunnittelemaan töitä oman kiinnostuksesi mukaisilla tekniikoilla ja materiaaleilla.

Voit esimerkiksi keskittyä ainoastaan tekstiilimateriaaleihin: Työstä mm. kangasta, lankaa, villaa, muovia ja muita pehmeitä materiaaleja.

Voit syventää tietojasi ja taitojasi jo tutuiksi tulleissa käsityötekniikoissa tai kokeilla monipuolisia erikoistekniikoita. Huovuta, ompele, värjää, tee solmubatiikkia ja kankaanpainantaa, neulo, kirjo, puno, virkkaa, liimaa ja kudo. Suunnittele vaatteita, pehmoleluja, maskotteja, sisustus- ja käyttötekstiilejä, laukkuja, koruja, tyynyjä, kylpytakkeja, cosplay- tai naamiaisasuja jne. Vain mielikuvitus on rajana. Teemme töitä myös kierrätysmateriaaleista, tuunaamme esim. farkkuja ja teemme käsitöitä karkkipapereista.

Tai voit myös suunnitella ja valmistaa käsitöitä keskittyen puu-, metalli- ja muovimateriaaleihin. Perehdyt esimerkiksi elektroniikan laiterakenteluun, 3D-suunnitteluohjelman käyttöön ja 3D-tulostamiseen.

LIIKUNTA

Liikunnassa

- oppii harrastamaan liikuntaa säännöllisesti
- oppii kehittämään ja ylläpitämään fyysistä kuntoa
- oppii eri lajien taidot ja tiedot
- saa vastapainoa muulle koulutyölle ja se lisää opiskeluvireyttä

Valinnainen liikunta

- parantaa lajitaitoja
- tutustuttaa uusiin lajeihin
- antaa oppilaille valintamahdollisuuksia

Valinnaisen liikunnan sisältö

- pallopelejä: jalkapallo, lentopallo, koripallo, pesäpallo, jääpelit
- mailapelejä: sulkapallo, salibandy, tennis pöytätennis, squash
- akrobatia ja kehon hallinta, kuten trampoliinihyppyt ja pyramidit sekä kuntosali ja aerobic
- muita lajeja: laskettelu, uinti, keilailu, yleisurheilu
- "uusia" lajeja ryhmän päätöksen mukaan esim. kiipeily, jousiammunta, golf, melonta

MUSIIKKI

Musiikin opetuksessa lähtökohtana on aina soittaminen, laulaminen ja kuunteleminen. Oppimisen ilon sekä myönteisten musiikkikokemusten avulla kannustetaan oppilaita musiikilliseen harrastuneisuuteen.

Tavoitteena 8. ja 9. luokilla on syventää ja laajentaa aiemmin opittuja taitoja ja tietoja. Laulu- sekä bändimateriaali koostuvat niin tämän päivän hiteistä kuin ikivihreistä klassikoista eri vuosikymmeniltä.

Valinnaisen musiikin tavoitteita:

- Oman musiikillisen osaamisen ja yhdessä musisoimisen kehittäminen
- Äänenkäyttö- ja laulutaidon kehittäminen
- Kappaleiden sovittaminen sekä äänentoistolaitteiden ja tietotekniikan käyttö
- Musiikin elämyksellinen kuuntelu ja havainnointi
- Syvennetään aiemmin opittuja musiikillisia tietoja ja taitoja
- Oppilas tunnistaa musiikin vaikutuksia hyvinvointiin
- Tavoitteena että jokainen oppilas löytäisi yhden itselle mieluisen instrumentin ja kehittäisi omaa musikaalisuuttaan sen kautta

VALINNAISET AINEET (2 VVH)

TIETOTEKNIikka

Sisältöinä 8. luokalla ovat pilvipalvelut (Office 365-ohjelmat), valokuvaus ja kuvankäsittely (Google-kuvat, Gimp), koodaus ja iPad-sovellukset (videoeditointi, GreenScreen, sarjakuvat, piirtäminen, musiikki) sekä palvelut verkossa (kartat, reittisovellukset).

9. luokalla jatketaan Office365-pilvipalveluiden käyttöä (Sway, Forms, Excel, Teams) ja koodausta. Opitaan lisää myös iPad-sovelluksista ja tutustutaan 3D-suunnitteluun. Harjoitellaan käyttämään arkielämän asioissa verkkopalveluja (Suomi.fi ym.).

EUROOPPA-KURSSI

Eurooppa, tuo 50 itsenäisen valtion maanosa, on maantieteellisesti, historiallisesti, kulttuurisesti ja kielellisesti hyvin monipuolinen ja värikäs. Tällä kurssilla tutustumme maanosaamme ja syvennämme käsitystämme siitä, mistä kaikessa eurooppalaisuudessa oikeastaan on kysymys.

Kurssilla tutustumme Eurooppaan monipuolisesti eri oppiaineiden näkökulmasta. Maantiedossa on aiheena esimerkiksi eri alueiden taloudelliset edellytykset kuten raaka-ainetuotannon näkökulma. Historiassa ja yhteiskuntaopissa teemana on esimerkiksi riitelevä ja yhdentyvä Eurooppa. Kielten osuudessa tutustutaan eurooppalaisiin kieliin, kuten ranskaan. Oppilaat pääsevät myös mukaan suunnittelemaan kurssin sisältöä ja käytettäviä työtapoja. Mitä muuten Eurooppa sinulle merkitsee ja millainen sinun Eurooppasi on?

B2 RANSKA

Bonjour!

Kahdeksannen ja yhdeksannen luokan aikana saavutat peruskielitaidon, jota voit hyödyntää esimerkiksi matkoillasi ja kesätyöpaikassasi. Ranskan kielen taidosta on sinulle sekä iloa että hyötyä.

B2-ranskan opinnot aloitetaan ääntämisen harjoittelulla. Opintojen edetessä opit kertomaan itsestäsi sekä selviytymään arjen kielenkäyttötilanteista. Lisäksi tutustut ranskankielisen maailman tapoihin, ruokakulttuuriin, musiikkiin ja juhlaperinteisiin. Opinnoissasi pääset käyttämään ranskaa monipuolisesti sekä suullisesti että kirjallisesti.

B2 SAKSA

Kahdeksannen ja yhdeksannen luokan aikana saavutat peruskielitaidon, jota voit hyödyntää esim. matkoilla, harrastuksissasi ja kesätyöpaikassasi. Vieraan kielen taidosta on sekä iloa että hyötyä!

B2-kielen kursseilla harjoitellaan erilaisia käytännön tilanteita. Lisäksi tutustut myös kulttuuriin: tavat, juhlat, musiikki, ruokakulttuuri... Muista, että hyvän kielitaidon saavuttaminen edellyttää ahkeraa opiskelua niin tunneilla kuin kotonakin!

Saksan kieli on Euroopan puhutuin kieli ja yksi EU:n virallisista kielistä. Saksan kieltä käytetään paljon esim. internetissä, ja se on myös musiikin ja urheilun kansainvälinen kieli. Saksa on kolmanneksi kysytyin kieli työelämässä. Palveluammateissa saksan kielen taidosta on hyötyä, sillä Suomessa vierailee vuosittain paljon saksalaisia turisteja.

KUVISTA KOKEILLEN

Kurssilla kokeillaan kuvataiteen eri tekniikoita, tyylejä ja työskentelytapoja oppilaan oman työskentelyn ja ilmaisun pohjaksi. Tutustutaan muutamien vähän erikoisempien taiteen tyyli-suuntien ja taiteilijoiden tapoihin ilmaista ajatuksia maailmasta ja omasta itsestä sekä taiteeseen terapeuttisena mahdollisuutena. Työskentelyssä haetaan kunkin oppilaan omaa kädenjälkeä ja tapaa ilmaista itseään.

MAKUJA MEILTÄ JA MAAILMALTA

Kurssilla syvennetään osaamista suomalaisesta ruokakulttuurista kohti kansainvälisiä keittiöitä. Rättänät, tsupukat, gazpachot ja quesadillat kutsuvat ruokapöytään.

Opitaan tuntemaan kotimaan ruokakulttuurin perinnettä ja nykypäivää: elämäntapaa, ruokaan liittyvän tapakulttuurin arkea ja juhlaa. Muiden maiden keittiöihin tutustutaan valitsemalla itseä kiinnostavia maita: ruokakulttuureja tutkitaan digitaaliseen muotoon laadittavin esitelmin ja erityisesti itse loihdittujen makujen avulla.

OLEELLINEN (pojat) / OLENNAINEN (tytöt) -VALINNAINEN

(PITKÄ opinto-ohjauksen valinnaisaine, arviointi hyväksytty/hylätty)

Kurssi perustuu valtakunnalliseen Kaikki käy koulua -toimintamalliin, jonka toimintaperiaatteita ovat mm. vertaistuki ja nuorten osallisuus, positiivinen tunnistaminen, pärjäämiskyvyn vahvistaminen ja sukupuolisensitiivisyys. Ryhmään valitaan enintään 12 oppilasta, ja ryhmä on joko tyttö- tai poikaryhmä. Tämä mahdollistaa toimintamallin tavoitteisiin pääsemisen ja luo ryhmään turvallisen ilmapiirin.

Pääosassa kurssilla ovat koulunkäynnin tukeminen ja jatko-opintojen miettiminen. Pohdimme myös minäkuvaa ja harjoittelemme sosiaalisia taitoja, ihmettelemme ihmisenä kasvamista ja sitä, miten terveys ja tunteet vaikuttavat meihin ja miten ristiriitatilanteissa toimitaan.

Kurssilla keskustelemme, teemme retkiä, pelaamme ja käytämme käsiämme ja päätämme. Ryhmän toimintaa suunnitellaan yhdessä ryhmäläisten kanssa ryhmän tarpeista ja toiveista riippuen.

TEKNINEN TYÖ

Teknisen työn kurssilla saat monipuolisesti tutustua käsityötekniikoihin ja kehittää kädentaitojasi, luovuutta ja suunnitteluosaamista. Saat suunnitella ja toteuttaa oman mielenkiintosi mukaan erilaisia käsityöprojekteja perustaidot opittuasi.

Keskitymme kurssilla puu- metalli- ja muovimateriaaleihin ja niiden työstö- ja liitostekniikoihin sekä turvalliseen työskentelyyn erilaisilla työstökoneilla. Kurssilla opetellaan mm. hitsaamaan MIG-hitsauskoneella ja pistehitsauspihdeillä. Omien puutöiden valmistamisessa opetellaan käyttämään turvallisesti mm. tasohöylää, vannesahaa ja hiomakoneita.

Kurssilla opit käyttämään myös 3D-suunnitteluohjelmaa oman työn suunnittelussa.

Lisäksi kurssilla on mahdollista suunnitella 3D-tulostimelle tehtäviä töitä ja omiin projekteihin voi sisältyä elektroniikkarakentelua.

TEKSTIILITYÖ

Käsitöiden tekeminen on innostavaa, hauskaa, rentouttavaa ja inspiroivaa. Käsillä tekeminen kehittää loogista ja luovaa ajattelua, sillä se aktivoi molempia aivopuoliskoja.

Voit syventää tietojasi ja taitojasi jo tutuiksi tulleissa käsityötekniikoissa tai kokeilla monipuolisia erikoistekniikoita. Huovuta, ompele, värjää, tee solmubatiikkia ja kankaanpainantaa, neulo, kirjo, puno, virkkaa, liimaa ja kudo. Suunnittele vaatteita, pehmoleluja, maskotteja, sisustus- ja käyttötekstiilejä, koruja, tyynyjä, kylpytakkeja, cosplay- tai naamiaisasuja jne. Vain mielikuvitus on rajana. Teemme töitä myös kierrätysmateriaaleista, tuunaamme esim. farkkuja ja teemme käsitöitä karkkipapereista.

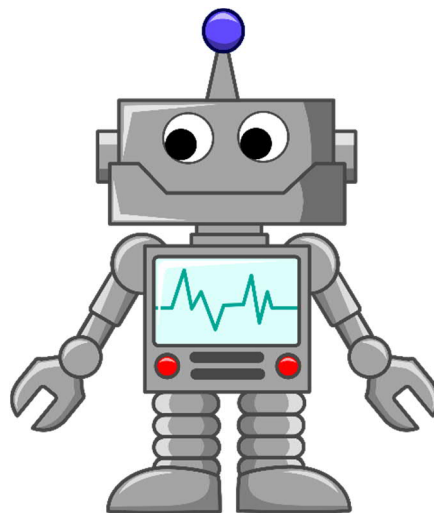
TEKNOLOGIA

Tämä on monipuolinen teknologiasta kiinnostuneille tarkoitettu kurssi. Jos olet kiinnostunut ymmärtämään nykypäivän teknologiaa, pääset tällä kurssilla tutustumaan seuraaviin teknologia-aiheisiin: 3D-suunnitteluun, 3D-tulostukseen, robotiikkaan sekä elektroniikkarakenteluun. Lisäksi kurssilla tutustutaan musiikin toistamiseen ja rakennetaan stereovahvistin ja kaiuttimet.

Tämä kurssi keskittyy erilaisiin teknologia-aiheisiin käytännön rakenteluprojektien avulla. Kurssitöiden valmistaminen sisältää myös testaamista, mittaamista, ongelmanratkaisua ja tuotesuunnittelua.

Kurssi sisältää seuraavat jaksot:

- 3D-suunnitteluohjelman käyttö suunnittelussa. Ovit käyttämään 3D-suunnitteluohjelmaa omien töiden suunnittelussa.
- 3D tulostus. Tutustut 3D-tulostuksen tekniikkaan ja osaat suunnitella 3D-tulostimella tulostettavia töitä.
- Vex IQ -robottiympäristö. Tämä jakso perehdyttää sinut robotin rakenteluun ja ohjelmointiin.
VEX IQ on nykyaikainen robottiympäristö. Pystyt rakentamaan toisiinsa liitettävistä osista toimivan robotin ja ohjelmoimaan sen suorittamaan annetun tehtävän. Robotin rakentaminen perehdyttää sinut mekaniikkaan ja robotin liikkeiden ohjaaminen koodaamiseen.
- Äänentoisto-projekti. Rakennat stereovahvistimen 2x7W ja minikaiuttimet. Samalla tutustutaan kaiutin- ja vahvistintekniikkaan.
- Elektroniikkarakentelu ja mikropiiriohjelmointi. Tutustut mikropiiriohjelmointiin ja rakennat laitteen, johon toimivan ohjelman koodaat itse.

TEE VALINTASI

Tee valintasi talviloman loppuun
eli 3.3. mennessä osoitteessa:

<https://urly.fi/18fx>

A2-KIELTÄ TAI
TEKNOLOGIAPAINOTUKSESSA
OPISKELEVA:

TEE VALINTASI

Tee valintasi talviloman loppuun
eli 3.3. mennessä osoitteessa:

<https://urly.fi/18fz>

Lisätietoja:

Opinto-ohjaajat

Mia Gerdt
p. 0400 592 186
mia.gerdt@tampere.fi

Riina Hanhikoski
p. 040 8062 652
riina.hanhikoski@tampere.fi